

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania A. P.
przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Ł.
z udziałem zainteresowanego J. C.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 1 grudnia 2015 r. oddalił apelację wniesioną przez odwołującą się A. P. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. z dnia 29 stycznia 2015 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Ł. stwierdzającej, że odwołująca się jako pracownik nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 12 kwietnia 2013 r.

Odwołująca się A. P. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 1 grudnia 2015 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest: art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń

społecznych w związku z art. 22 k.p. i 11 k.p. oraz art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., a także naruszenie prawa procesowego, to jest art. 381 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podniosła, że skarga ta jest oczywiście uzasadniona, ponieważ pozorność umowy zawartej przez skarżącą z zainteresowanym została wywiedziona przez Sądy obu instancji z faktu bliskiego pokrewieństwa pomiędzy skarżącą a zainteresowanym (ojciec - córka) i powzięcia przez skarżącą w toku wykonywania pracy informacji, iż jest ona w ciąży - co w ocenie Sądów obu instancji dyskwalifikuje wnioskodawczynię jako pracownika, a także pominięcie szeregu dowodów potwierdzających świadczenie pracy przez skarżącą, w tym: nieprzypisanie znaczenia procesowego dokumentowi potwierdzającemu zamiar i wolę stron nawiązania stosunku pracy i realizowania praw i obowiązków z niej wynikających w postaci zgody dotychczasowego pracodawcy skarżącej na podjęcie dodatkowego zatrudnienia u zainteresowanego, pominięcie potrzeb zainteresowanego i przyczyn zatrudnienia skarżącej, które pojawiły się po raz pierwszy w ciągu 15-letniego istnienia firmy zainteresowanego na rynku, a także specyfikę działalności gospodarczej prowadzonej przez zainteresowanego, który w spornym okresie musiałby sam wykonywać dziennie kilkadziesiąt telefonów do klientów, głównie pomiędzy godziną 16 a 22, i w tym samym czasie dokonywać instalacji w mieszkaniach klientów, która to czynność zajmowała od pół do półtorej godziny u jednego klienta, przy ilości ok. 400 - 500 zleceń miesięcznie, co - uwzględniając dodatkowo czas dojazdu do klientów - jest fizycznie niemożliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do

rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód

prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tak określonych kryteriów.

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, ustalenie Sądu Apelacyjnego, że skarżąca nie wykonywała faktycznie pracy podporządkowanej, a umowa o pracę łącząca ją z prowadzącym działalność gospodarczą zainteresowanym została zawarta jedynie dla pozorów, było decydującym argumentem przemawiającym za przyjęciem, że skarżąca nie podlegała pracowniczym ubezpieczeniom społecznym. Ustalenie to jest natomiast wiążące dla Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpatrzeniu Sąd Najwyższy musiałby je uwzględnić przy rozpatrywaniu podniesionych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego. Wypada, z kolei podkreślić, że ustalenie treści umowy, a także wad oświadczenia woli, w tym pozorności (art. 83 § 1 k.c.), stanowi okoliczność faktyczną, która jest ustalana przez sądy powszechne, w związku z czym nie podlega kontroli kasacyjnej w jakimkolwiek aspekcie w ramach podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 czerwca 2009 r., I UK 21/09, LEX nr 515699; z dnia 18 stycznia 2010 r., II UK 149/09, LEX nr 577848; z dnia 28 kwietnia 2010 r., II UK 334/09, LEX nr 604221; z dnia 26 stycznia 2011 r., I UK 281/10, LEX nr 786372; z dnia 23 stycznia 2012 r., II UK 93/11, LEX nr 1163333).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.